

OPENBAAR MINISTERIE

Arrondissementsparket Oost-Nederland

JAARVERSLAG 2024

Openbaar Ministerie arrondissementsparket Oost-Nederland

JAARVERSLAG 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Het arrondissementsparket Oost-Nederland	6
Klachten	7
Investeren in medewerkers	8
De driehoek tijdens gijzeling Ede	9
Kenmerkende thema’s 2024	10
Keuzes binnen veelvoorkomende criminaliteit	10
Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit	13
Explosies - “De nieuwe baksteen door de ruit”	14
Femicide	15
Wijkrechtspraak	15
Team Bureau Recherche	17
Landelijke doelstellingen	18
Ook dit is AP Oost-Nederland	19
De slachtoffercoördinatoren – het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers en nabestaanden	19
Afdeling Militaire Zaken en het Expertisecentrum Militair Strafrecht OM (EMSOM)	22
Algemeen Juridische Zaken	23
Bewaken, Beveiligen en Crisisbeheersing	24
2024 in cijfers	25

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van het Openbaar Ministerie (OM), arrondissementsparket (parket) Oost-Nederland. Met dit verslag nemen wij u mee in de gestelde doelen en de behaalde resultaten van het afgelopen jaar. De reacties op het jaarverslag 2023 waren positief. Er bestaat kennelijk veel interesse in het werk van het OM en in het bijzonder van het parket Oost-Nederland. Reden voor het parketbestuur om het jaarverslag terug te laten keren.

De kernfunctie van het OM ziet op de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde: het OM is de enige toegang tot de strafrechter. Onze kerntaak is daar rechtstreeks van afgeleid: het opsporen en vervolgen van strafbare feiten.

Als gevolg van landelijke maatschappelijke of zelfs internationale omstandigheden kunnen gebeurtenissen in de samenleving soms snel en onvoorspelbaar opkomen. Het strafrecht kan de maatschappelijke problemen niet oplossen, maar wel een bijdrage leveren aan de oplossing. Dit doen

we door bij te dragen aan de aanpak van normoverschrijdende uitwassen. Vasthouden aan de kernfunctie en de daarvan afgeleide kerntaak, zorgen ervoor dat het OM koers kan houden te midden van de turbulentie in de samenleving. Dat geeft stabiliteit en wekt vertrouwen.

Het zijn van ‘de enige toegang tot de strafrechter’ is geen rustig bezit. Het stelt eisen aan onze organisatie, onze professionals en de uitvoering van onze taken, waaronder de kwaliteit van de afdoening van strafzaken. Ook brengt het verantwoordelijkheid met zich mee in relatie tot de buitenwereld en zijn wij ons bewust van het maatschappelijk effect van ons handelen.

Om bovenstaande te kunnen waarmaken, heeft het parket in 2024 ingezet op het samen met de beide rechtbanken optimaal benutten van de schaarse zittingscapaciteit, het verhogen van het zittingsrendement en de intensivering van de strafbeschikking, het terugdringen van de voorraden en versnelling van de doorlooptijden in jeugd- en zedenzaken. Ook investeren wij permanent in de medewerkers op het gebied van vakinhoudelijke juridische kwaliteit, maar ook waar het gaat om gezondheid en vitaliteit, veiligheid, mentale weerbaarheid en diversiteit.

Het parket laat zich bij dit alles leiden door de kernwaarden professioneel handelen, in- en extern duurzaam samenwerken en het elkaar zekeren en in positie houden.

Wij nemen u in dit jaarverslag mee in de werkzaamheden van ons parket.

Marthyne Kunst, hoofdofficier van justitie

Het arrondissementsparket Oost-Nederland

Het parket Oost-Nederland beslaat het gebied van de provincies Overijssel en Gelderland en is met ruim 500 medewerkers het grootste arrondissementsparket van Nederland. Binnen dit gebied werken wij samen met de rechtbanken Gelderland en Overijssel, politie-eenheid Oost-Nederland, 76 gemeenten, vijf veiligheidsregio’s, het RIEC-samenwerkingsverband, het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland, de Zorg- en Veiligheidshuizen en andere (aan justitie gelieerde) ketenpartners binnen het Strafrechtketenberaad en het Platform Jeugdcriminaliteit Oost-Nederland.

Het parket voert de wettelijke taken uit van het OM: het opsporen en vervolgen van strafbare feiten, waaronder militaire zaken, en taken in het kader van het Burgerlijk Wetboek en het domein Verplichte zorg. Daarnaast voert het taken uit in het kader van het decentrale stelsel Bewaken, Beveiligen en Crisisbeheersing.

Het OM is de enige instantie in Nederland die verdachten voor de strafrechter kan brengen. Bij verdenking van het plegen van een ernstig misdrijf wordt de verdachte door de officier van justitie gedagvaard om zich voor de strafrechter te verantwoorden. Het parket Oost-Nederland bracht in 2024 10.510 strafzaken aan bij de rechtbank Overijssel (locaties Zwolle en Almelo) en de rechtbank Gelderland (locaties Arnhem en Zutphen). De officier van justitie kan voor lichte strafbare feiten zelf een straf opleggen door middel van een strafbeschikking, een vorm van buitengerechtelijke afdoening. In 2024 zijn 3.982 strafbeschikkingen uitgevaardigd.

Personele bezetting in aantallen	FTE		Medewerkers			
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Rijksambtenaren	401	407	422	430	436	452
Rechterlijke ambtenaren	99	105	106	101	107	107
Totaal	501	513	528	531	543	559

Funcatiegroepen bezetting	FTE	Medewerkers
Administratief medewerkers	179	202
Beleid	40	41
Beoordelaars	130	132
Management	24	24
Officieren van Justitie	94	96
Ondersteuning	60	64
Totaal	528	559

Leeftijdsofbouw medewerkers	Rijksambtenaren	Officieren	Totaal	Aandeel
<24 jaar	18	0	18	3%
25-34 jaar	139	6	145	26%
35-44 jaar	82	40	122	22%
45-54 jaar	103	43	146	26%
55-59 jaar	45	8	53	9%
60+ jaar	65	10	75	13%
Totaal	452	107	559	100%

Klachten

Bij het parket Oost-Nederland staat kwaliteit voorop. Dit geldt zowel voor het werk als voor de medewerkers. Klachten van burgers zijn belangrijke toetsmomenten van die kwaliteit, waar het parket van wil leren. Klagers krijgen de mogelijkheid om te worden gehoord. Alle klachten worden onderzocht door middel van hoor- en wederhoor en dossieronderzoek. Gesprekken met klagers kunnen relevante informatie opleveren voor verdere professionalisering en bieden de mogelijkheid om de relatie met de burgers en dus met de samenleving te verbeteren.

De klacht kan gegrond of ongegrond worden verklaard. De beslissing en de onderbouwing daarvan worden door de hoofdofficier van justitie schriftelijk kenbaar gemaakt aan de klager. Wanneer de klager het niet eens is met de beslissing, ligt de weg naar de Nationale Ombudsman open.

In totaal werden in 2024 39 klachten ontvangen (2023: 60) waarvan 11 gegrond werden verklaard. Zie onderstaand overzicht voor de overige cijfers.

Klachtenregeling OM	Totaal	Oordeel gegrond	Oordeel ongegrond	Geen oordeel	Afdoening formeel	Afdoening informeel
1. Sepot	16	6	10	0	14	2
2. Bejegening	4	0	3	1	4	0
3. Niet tijdig/laat optreden	8	2	5	1	2	6
4. Informatieverstreking	3	2	1	0	2	1
5. Overig	8	1	4	3	5	3
Totaal	39	11	23	5	27	12

Uitleg categorie klachten

- Sepot: klachten over de sepotcode waaronder de weigering van de officier van justitie een sepot 01 (ten onrechte als verdachte aangemerkt) om te zetten in een sepot 02 (onvoldoende wettig en overtuigend bewijs);
- bejegening: o.a. behandeling ter zitting door de officier, telefonisch contact met medewerker arrondissementsparket;
- niet tijdig/laat optreden: niet of niet tijdig beantwoorden van correspondentie of onvoldoende voortvarend optreden: de zaak blijft te lang liggen, beslag wordt te laat teruggegeven etc.;
- informatieverstreking: niet verstrekken van informatie of slechte informatie. Met betrekking tot informatie aan derden kan worden gedacht aan informatie uit het strafdossier aan de pers en/of werkgever;
- overig: alle klachten die niet vallen onder categorie 1 tot en met 4.

Investeren in medewerkers

Leren, ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid

Om te stimuleren dat medewerkers zich blijven ontwikkelen, is in 2024 een groot aantal medewerkers gefaciliteerd in het volgen van opleidingen. Dat kunnen zowel praktische opleidingen zijn om de vakkennis te vergroten, maar ook meerjarige opleidingen in het kader van loopbaanontwikkeling. Daarnaast is in het kader van duurzame inzetbaarheid een aantal vakdagen aangeboden aan medewerkers en zijn er bijeenkomsten georganiseerd ten behoeve van permanente educatie. In 2025 vindt hierop een verdieping plaats door de invoering van een leeromgeving, waarmee iedere medewerker meer regie krijgt op leren en ontwikkelen. Vitaliteit, weerbaarheid en veiligheid zijn begrippen die voortdurend onder de aandacht worden gebracht door middel van e-learning's en workshops.

Een inclusieve en diverse organisatie

Om in te spelen op de steeds veranderende en hoger wordende eisen die de omgeving aan het OM stelt, is diversiteit in het personeelsbestand van het parket noodzakelijk. Diversiteit verrijkt de organisatie en

vergroot de herkenbaarheid van het Openbaar Ministerie. Daarbij gaat het om gender, leeftijd, migratie- en culturele achtergrond, opleiding, werkervaring en medewerkers met een beperking. Tegelijkertijd is het een kans en een noodzaak om in een krappe arbeidsmarkt naar medewerkers te zoeken in doelgroepen die vaak onderbelicht zijn of die minder makkelijk via gangbare werving de weg naar het Openbaar Ministerie weten te vinden. Hoofdregel voor het parket Oost-Nederland is dat iedereen zich binnen de organisatie veilig en daarmee thuis voelt.

Versterken netwerk

Het parket heeft in 2024 geïnvesteerd in het versterken van het juridische netwerk. Het parket is onderdeel van 'Legal Valley' en is in 2024 deel gaan uitmaken van de Legal Hub: een platform voor wo- en hbo-rechtenstudenten. Dit platform met onder andere blogs, achtergrondinfo en interviews heeft als doel studenten en afgestudeerden te enthousiasmeren voor een functie bij één van de partners.

De driehoek tijdens gijzeling Ede

In de nacht van vrijdag 29 op zaterdag 30 maart 2024 gijzelt een man vier werknemers van een café in Ede. Tot aan de middag wordt een flink gebied in het centrum hermetisch afgesloten, het treinverkeer ligt stil en winkels blijven dicht. Achter de schermen wordt deze crisis binnen de driehoek gemanaged. Hoofdofficier Marthyne Kunst blikt na een jaar terug op deze dag.

Die ochtend wordt Marthyne Kunst rond acht uur gebeld over wat er gaande is. “Dan is al duidelijk dat de Dienst Speciale Interventies (DSI) wordt ingezet. Die bevoegdheid ligt bij de minister en is gemandateerd aan de hoofdofficier van het Landelijk Parket. Als hoofdofficier krijg je op de dag een moment dat het mandaat naar mij wordt overgedragen. Dus ben ik direct naar Ede vertrokken.”

“Vanzelfsprekend dat een persconferentie hier op zijn plaats was.”

Normaal gesproken is de burgemeester voorzitter van de driehoek, want dan is de openbare-ordeproblematiek leidend. “Hier stond het beëindigen van de gijzeling voorop en dan zit de officier de driehoek voor. Dat heb ik kort met de burgemeester besproken, maar daar was geen discussie over.”

Intussen is het gemeentehuis geopend om eventueel mensen op te vangen en is een gemeentelijk crisisteam opgezet. Op advies van specialisten van de DSI wordt de directe omgeving afgesloten. Kunst: “Je gaat op een dag als deze te werk volgens het BOB-model: wat is het Beeld, welke conclusies (Oordeelsvorming) trek je daaruit en welk Besluit neem je dan?”

Zo houdt de gemeente in de gaten hoe inwoners reageren. Binnen de driehoek wordt dat besproken. Kunst: “Toen we merkten dat er mensen

in het nabijgelegen Bennekom hun woning niet uit durfden, hebben we naar buiten gebracht om welk gebied het ging, om rust te creëren; je hoopt dat niet iedereen zich thuis opsluit. Daarna hebben we ook bekendgemaakt, dat wisten we vrij vlot, dat er geen sprake was van een terroristisch motief.”

De hoofdofficier vervolgt: “De gemeente Ede had het goed voor elkaar, ze hadden snel een eigen crisisorganisatie in de benen. Er was geen sprake van paniek. Je hebt op een gegeven moment een bepaald ritme met elkaar, je neemt het beeld door en je acteert daarop. Die samenwerking in de driehoek verliep ook prettig.”

Dan volgen uren van onderhandelingen met de gijzelnemer. “Op een gegeven moment heeft de DSI de situatie in kaart, hoewel je natuurlijk nooit weet wat een gijzelnemer precies gaat doen. Er worden zaken als tolerantiegrenzen afgesproken, bijvoorbeeld welk geweld eventueel kan en mag worden ingezet. Daarover neem ik, geadviseerd door de DSI, een beslissing.”

Uiteindelijk komt het gelukkig niet tot een instap met geweld. Rond kwart voor één bevestigt de politie via X dat de laatste persoon is vrijgelaten en dat de gijzelnemer zelf naar buiten komt en aangehouden wordt. De eerste woorden van Marthyne drie kwartier later, als de persconferentie met de driehoek in het raadhuis voor ruim dertig tv-stations is begonnen: “Wij zijn als OM en als driehoek buitengewoon blij dat het zo is afgelopen.” Ze wordt geflankeerd door de burgemeester René Verhulst en Anne Jan Oosterheert van de politie.

Die opluchting was oprecht. “Je houdt er rekening mee dat het alle kanten op kan. Je weet bijvoorbeeld niet of iemand in paniek kan raken en wat hij dan gaat doen. Dat we een persconferentie zouden houden was ook voor iedereen heel helder en vanzelfsprekend. Met de persvoorlichter, zaaksofficier en rechercheofficier hebben we overlegd wat we wel en niet willen en kunnen communiceren.”

“Wij zijn als OM en als driehoek buitengewoon blij dat het zo is afgelopen.”

Kenmerkende thema’s 2024

Keuzes binnen veelvoorkomende criminaliteit

In de kern is het onze ambitie om meer van de juiste strafzaken af te doen en daarbij een groter aandeel tijdiger, zelfstandig en selectiever af te doen. In het kader van selectiviteit is in 2023 samen met de politie het ‘Operationeel Handvat selectiviteit en vroegtijdig beëindigen’ ontwikkeld. Het handvat biedt de politie voor de dagelijkse praktijk een kader om regiobreed op dezelfde manier keuzes te maken in de individuele strafzaken.

Betere selectie aan de voorkant heeft in 2024 geleid tot de instroom van meer goede en kwalitatief betere strafzaken, met als gevolg meer zaken met een vervolgbare verdachte, minder technische sepots en een daling van werk dat opnieuw gedaan moet worden bij politie en OM.

Selectiviteit binnen VVC	2022	2023	2024
Verhoudingsgewijs meer bewijsbare misdrijf feiten			
Percentage technisch sepot	19,1	17,2	15,3
Kwalitatief betere dossiers / verhoudingsgewijs minder rework			
OM-retour percentage bij ZSM	10,0	7,3	6,8
Minder ZSM onvoldoende kwaliteit	854	561	450
Alternatieve afdoening			
Zaken buiten strafrecht afgehandeld-andere interventie effectiever	2.092	3.444	6.034
Betere selectie aan de voorkant			
Percentage meer onderzoeken afgerond met een verdachte	68	71	73
Meer interventies			
Meer interventies t.b.v. slachtoffers	29.220	29.703	30.035

Een kwalitatief betere behandeling van de strafzaken

Johan van Elst is senior adviseur Ketensamenwerking en vertelt: “In het Bureau Ketensamenwerking Oost-Nederland werken wij als OM samen met de politie. Je kunt dat zien als een kwaliteitsbureau dat permanent toeziet op en adviseert over de kwaliteit van de processen en de resultaten binnen de opsporing en de vervolging.

Een belangrijk product betreft het samen met de politie ontwikkelde ‘Operationeel Handvat’, zeg maar het selectiviteitskader. Sinds het gebruik daarvan neemt de kwaliteit in de opsporing toe. De selectie van zaken vindt in alle basisteams steeds meer op dezelfde manier plaats. Voorheen verschilde dat nogal.

Het handvat wordt bij nieuwe ontwikkelingen aangepast. De laatste aanpassing in 2024 zag bijvoorbeeld op de aandacht voor cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Aanpassingen worden binnen beide organisaties goed gecommuniceerd. Daartoe maken wij in alle districten gebruik van ‘keyplayersoverleggen’ die gemiddeld eens per zes weken plaatsvinden.

Op deze manier beogen we dat we overal op dezelfde manier de zaken selecteren en onze capaciteit besteden aan de juiste zaken waarvan wij vinden dat die binnen het strafrecht moeten worden behandeld. Uiteindelijk leidt dat ertoe dat de burgers op een goede manier worden bediend. Bij de aangifte wordt daarom ook altijd door de politie gevraagd wat men met de aangifte wil bereiken.

Een kwalitatief betere behandeling van de strafzaken draagt bij aan de tevredenheid onder burgers en het vertrouwen dat men in de politie en het OM stelt. Op deze wellicht bescheiden, maar positieve, wijze dragen we bij aan een veiliger samenleving. Dat is wat mij drijft.”

Het Openbaar Ministerie gaat de strafbeschikking meer benutten

Het Openbaar Ministerie kan voor veelvoorkomende strafbare feiten zelf een straf opleggen: de strafbeschikking. Het OM kan geen celstraf opleggen, wel straffen zoals een taakstraf, boete of gedragsaanwijzing. Deze wettelijke bevoegdheid is in 2008 in het wetboek opgenomen. Begin 2025 werd landelijk bekendgemaakt dat het OM de mogelijkheden die de strafbeschikking biedt optimaal gaat benutten bij veelvoorkomende criminaliteit, zogeheten VVC-zaken. De achterliggende gedachte is dat alleen strafzaken bij de rechter terechtkomen waarin dat, gelet op de ernst van het strafbare feit, noodzakelijk is.

"Op deze manier ontlasten we de rechtspraak en het gevangeniswezen en zorgen we ervoor dat we zaken sneller kunnen afdoen."

"Op deze manier ontlasten we de rechtspraak en het gevangeniswezen en zorgen we ervoor dat we zaken sneller kunnen afdoen. De rechterlijke capaciteit die daarmee vrijvalt, kan worden benut voor de zwaardere strafzaken", licht afdelingshoofd Interventies Mariëtte Brunsveld toe.

"Afgelopen jaar lag de focus op het opleiden van collega's en het verbeteren van de kwaliteit van de strafbeschikking", gaat ze verder. "Daarnaast is er binnen ons parket onderzoek gedaan naar politierechternovissen, waar de uiteindelijk opgelegde straf onder de normen van de strafbeschikking lag. De vraag die hierbij gesteld werd: waarom is er in deze zaken gedagvaard en geen strafbeschikking opgelegd? Niet in alle gevallen was hier een goede reden voor en hadden we in plaats van te dagvaarden ook een strafbeschikking kunnen opleggen. Hier kunnen we van leren."

Brunsveld: "In 2025 gaan we nog meer dan voorheen daar waar het kan de strafbeschikking opleggen. Daarnaast willen we meer gebruikmaken van de snelrechtzittingen, om de zaken die zich daarvoor lenen sneller voor de rechter te brengen. Ook dat is een aandachtspunt."

Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

Onze afhankelijkheid van digitale technologieën maakt zowel individuen als organisaties kwetsbaar. De gevolgen van digitale aanvallen kunnen variëren van financiële verliezen tot reputatieschade en verstoring van kritieke infrastructuren. Bovendien kan de voortdurende dreiging van cyberaanvallen voor een verhoogd gevoel van onveiligheid zorgen binnen de samenleving.

Cybercriminaliteit draait om delicten waarbij ICT zowel het middel als het doelwit is, zoals hacken en ransomware. Bij gedigitaliseerde criminaliteit gaat het om delicten waarbij ICT uitsluitend als middel wordt ingezet, zoals phishingaanvallen en bankhelpdeskfraude.

Deze vormen van criminaliteit hebben diepgaande impact. Het gevoel van onveiligheid bij slachtoffers is soms groter dan bij klassieke criminaliteit, omdat de dreiging en de kans op herhaling altijd aanwezig blijft. Bovendien worden per gebeurtenis vaak grotere aantallen slachtoffers gedupeerd. Een voorbeeld hiervan is een omvangrijke zaak van bankhelpdeskfraude met creditcards, waarvan tenminste 157 mensen slachtoffer zijn geworden.

De complexiteit van deze zaken leidt ertoe dat politie en OM aanzienlijk meer personele capaciteit moeten inzetten, mede vanwege het veelal internationale aspect, waarbij verdachten vanuit het buitenland opereren of gebruikmaken van internationale financiële constructies. Dit maakt de opsporing en vervolging extra uitdagend en vereist een intensievere samenwerking met zowel binnenlandse als buitenlandse opsporingsdiensten.

Vorraden en doorlooptijden

Tijdigheid is een belangrijk onderdeel van het recht op een eerlijk proces. Daarom lag er het afgelopen jaar een nadruk op het terugdringen van de oude voorraad en het verkorten van de doorlooptijden. Plaatsvervangend hoofdofficier Monique Vinkesteyn en business controller Hayo Kuipers vertellen er over.

Vinkesteijn: “Als OM willen we een verbetering van de doorlooptijden van zaken en beter zicht op de voorraden. Daarom is het programma ‘Vorraden en Doorlooptijden’ gestart. Ieder parket heeft de opdracht gekregen om de bedrijfsvoering hierop in te richten.”

Kuipers: “Het afgelopen jaar hebben we binnen parket Oost-Nederland veelvoorkomende criminaliteit-zaken die ouder zijn dan twee jaar beoordeeld en gepland op zitting bij de rechter. Hiernaast is de voorraad ook ‘geschoond’. Er zijn namelijk altijd zaken die vanwege systeemimplementaties en wijzigingen in processen bij ketenpartners, in de voorraad blijven ‘hangen’. De doelstelling die we ons hebben gesteld is dat er in augustus 2025 geen zaken in de voorraad zitten die ouder zijn dan twee jaar. Dit verloopt voorspoedig. Zo verwachten we voor de zomer deze doelstelling behaald te hebben.”

Vinkesteijn gaat verder: “Je wilt voor zowel slachtoffers als verdachten zo snel mogelijk duidelijkheid in zaken. Daarvoor moet onze voorraad op orde zijn. Ook oudere zaken dienen opgepakt te worden, daar hebben slachtoffers en verdachten recht op. Als onze voorraad zaken relatief ‘jong’ is en we daar goed zicht op hebben, kunnen we de zittingscapaciteit bij de rechtbank optimaal benutten. Die is schaars dus daar willen we graag de zaken aanbrengen die compleet en (nog redelijk) actueel zijn. Het afgelopen jaar lag de focus op veelvoorkomende criminaliteit-zaken; die verschuift in 2025 naar andersoortige zaken.”

Explosies – “De nieuwe baksteen door de ruit”

Explosies zijn met name een probleem in de Randstad, maar ook in Oost-Nederland zien we een stijging. In 2024 was landelijk sprake van 1.244 aanslagen met explosies en pogingen daartoe. In Oost-Nederland waren dat er 76 (in 2023 41). Criminele conflicten of conflicten in de relationele sfeer liggen hieraan ten grondslag. Naast grote schade zorgen explosies voor angst en gevoelens van onveiligheid.

De drempel om aan zwaar vuurwerk te komen ligt veel lager dan bij professionele explosieven. De aanpak van de beschikbaarheid van zwaar vuurwerk is lastig, omdat fabrieken veelal in andere landen staan. Bovendien wordt er gebruikgemaakt van kwetsbare jongeren, die via internet geworven worden. De personen die daadwerkelijk achter de aanslagen zitten, blijven buiten schot. Dit aangezien deze jonge verdachten veel druk ervaren om vooral niet te verklaren. Vaak onderschatten ze de impact en het risico of ze zien het slechts als pesterij.

Verplichte zorg

Officieren in het team Verplichte Zorg zijn gewend om verder te kijken dan strafrecht. Zij denken met ketenpartners mee op welke manier verdachten die gebaat zijn bij zorg het beste geholpen kunnen worden. Daarvoor moet je de mens achter het staffbare feit zien.

Giulia Hendriks: “We lopen tegen grote uitdagingen aan, zeker, maar vaak lukt het toch om mensen in het juiste zorgtraject te krijgen. Een psychose bijvoorbeeld is in veel gevallen goed te behandelen. Als iemand daar dan goed doorheen komt en zijn of haar leven weer op de rit krijgt, geeft dat voldoening.” Collega-officier Joyce Wassink vult aan: “De samenwerking met de ggz hierin is heel prettig en goed. Daar hebben we hard aan gewerkt en dat staat nu goed op poten. En inderdaad, ik ben ervan overtuigd dat alleen straffen deze groep verdachten niet vooruit helpt. Lukt het wel om iemand vooruit te helpen, omdat ook de juiste zorg kan worden georganiseerd, dan help je daarmee de maatschappij.”

De ervaring is wel dat er nog steeds mensen tussen wal en schip vallen. Het gaat dan om mensen die niet in de ggz terecht kunnen, bijvoorbeeld vanwege agressief gedrag, maar waar we in het strafrecht ook niks mee kunnen. Die zwerven op straat en plegen steeds opnieuw strafbare feiten. Huisvesting is een belangrijke randvoorwaarde; ook om de slagingskans van zorgverlening te vergroten. Al langer is het ontbre-

ken van voldoende huisvesting een aandachtspunt, maar in de laatste periode van 2024 kreeg het OM met name vanuit de ggz het signaal dat het schort aan beschikbare huisvesting. Dat is een alsmaar groter knelpunt. VZ-officier Koen van den Ing: “En juist dat kan het kantelpunt zijn tussen wel of niet een onderzoek starten naar de mogelijkheden voor een zorgmachtiging bijvoorbeeld. Want als iemand na een kortdurende opname weer gewoon op straat leeft, ontstaan gemakkelijk opnieuw problemen en dan is een zorgmachtiging niet doelmatig. Iemand die dakloos is komt dan niet op een goede plek terecht totdat hij ernstige strafbare feiten pleegt. We zien dat tbs in sommige gevallen dient als vangnet voor mensen die vroeger in de ggz zouden worden opgenomen. Dat is natuurlijk problematisch.”

Tot slot is er goed nieuws voor de samenwerking met ketenpartners. De wetgeving rond het delen van informatie is licht versoepeld. Die versoepeling geldt alleen voor bepaalde wettelijk benoemde samenwerkingsverbanden, waaronder de Zorg- en Veiligheidshuizen. Een officier mag een netwerkexpert - dat is de vertegenwoordiger van het OM in het zorg- en veiligheidshuis - vertellen of iemand een zorgmachtiging heeft, en of daar bijvoorbeeld eerder al onderzoek naar is gedaan. Deze verruiming geeft de netwerkexperts meer mogelijkheden om op casusniveau tot een passend plan van aanpak te komen. Medisch-inhoudelijke informatie mag uiteraard nog steeds niet worden gedeeld, maar dat op procesniveau nu meer mag, scheelt in de praktijk al veel.

“Ik ben ervan overtuigd dat alleen straffen deze groep verdachten niet vooruit helpt.”

Femicide

Ook in 2024 was er binnen het parket Oost-Nederland permanent aandacht voor femicide. De term femicide staat niet in het Wetboek van Strafrecht. Hoewel de term ‘femicide’ in beginsel alle moorden op vrouwen kan omvatten, gebruikt het OM de term met name wanneer er sprake is van een genderspecifiek misdrijf met eigen kenmerken.

Deze specifieke kenmerken noemen we ‘rode vlaggen’ van intieme terreur, denk aan stalking van een ex-partner. Intieme terreur is een ernstige vorm van partnergeweld en kenmerkt zich door een patroon van controle en dwang. Bij intieme terreur is er een hoog risico op fysieke en psychische schade en zelfs op een fatale afloop. Het patroon van controle en dwang kan ertoe leiden dat ogenschijnlijk kleine strafbare feiten uitmonden in zwaar en soms dodelijk geweld.

Het OM heeft de verantwoordelijkheid om serieus te kijken naar elke relationeel geweld-zaak. Binnen het parket Oost-Nederland is een uitgebreid team ingericht, bestaande uit één coördinerend officier van justitie, vijf netwerkofficieren, vijf netwerksecretarissen, diverse adjunct-officieren en één beleidsadviseur. Ook de netwerkexperts in de Zorg- en Veiligheidshuizen blijven scherp op deze zaken.

In 2024 zijn geen voltooide femicidezaken inhoudelijk op zitting behandeld. Er zijn wel een aantal zaken geweest waar intieme terreur aan de orde is en waarin dus een risico op femicide aanwezig is. Deze zaken zijn tijdrovend, omdat het erg belangrijk is om de risico’s goed in te schatten en een sterk plan van aanpak te maken met onze belangrijkste ketenpartners, zoals de politie, de Raad voor de Kinderbescherming, de vijf Veilig Thuis- en de reclasseringsorganisaties.

Wijkrechtspraak

Naar voorbeeld van Amerikaanse wijkrechtbanken wordt in Nederland wijkrechtspraak georganiseerd onder de noemer ‘maatschappelijk effectieve rechtspraak’. Dit is gericht op een integrale en duurzame probleemoplossing om daarmee de leefbaarheid in de wijk te verbeteren. Binnen de wijkrechtspraak is er aandacht voor de problemen die mensen ervaren op verschillende leefgebieden. Door de verschillende problemen in samenhang aan te pakken, is de kans van slagen groter.

In 2024 is in Arnhem een intentieverklaring getekend om een pilot te starten dat zich richt op (huur)schulden-, leerplicht- en strafzaken in een aantal Arnhemse wijken. Gemeente Arnhem, politie, advocatuur, rechtbank Gelderland en het OM zijn hierbij betrokken. In 2024 is gestart met het bepalen van de doelgroep, een werkbaar proces, het opstellen van meetbare resultaten en de monitoring daarvan.

Voor het OM houdt deelname aan wijkrechtspraak een forse investering in, die niet ten koste mag gaan van de inzet bij reguliere zittingen en zittingscapaciteit. Het parket Oost-Nederland heeft daarom een positief-kritische houding ten opzichte van deelname aan de pilot en het daarbinnen te volgen werkproces en de te bereiken doelen.

Selma Kors, beleidsadviseur Preventie met Gezag en Wijkrechtspraak: “Wij onderschrijven als OM het belang van een domeinoverstijgende aanpak in gevallen van complexe problematiek. Daarom participeren wij ook sinds de oprichting ervan in de Zorg- en Veiligheidshuizen en in Preventie met Gezag-projecten. Wijkrechtspraak is een extra dimensie die daaraan wordt toegevoegd. Wij willen aan de voorkant van de pilots goed nadenken onder welke voorwaarden het OM kan deelnemen. Alleen op die manier kunnen we een goede bijdrage leveren en kunnen we met elkaar het effect van de pilots goed volgen.”

Foto: Rinus Baak

Team Bureau Recherche

De sturing op de opsporing en de opsporingsonderzoeken zijn de afgelopen jaren in hoog tempo veranderd. Dit is het directe gevolg van de voortschrijdende digitalisering in de samenleving: er zijn steeds meer data beschikbaar en er kan in toenemende mate gebruik worden gemaakt van analysetechnologieën. De intelligencepositie van de politie is in de afgelopen jaren sterk verbeterd en dit biedt mogelijkheden om gezamenlijk te vernieuwen in, zoals dat tegenwoordig heet, dynamische aansturing van de opsporing.

Om hier een stevige kwaliteitsimpuls aan te geven, zijn binnen het parket de functionaliteiten op het gebied van intelligence samengevoegd in een fysiek team: Bureau Recherche. Op die manier is expertise gebundeld. Het team staat onder leiding van een rechercheofficier van justitie, functioneel verantwoordelijk voor de doelmatige inzet van opsporings- en vervolgingscapaciteit en voor de kwaliteit van het opsporingsonderzoek. Vanuit dit team wordt nauw samengewerkt met de politie in het aanpakken van fenomenen en subjecten in concrete opsporingsonderzoeken.

Evaluatie laat zien dat het Bureau Recherche daadwerkelijk van meerwaarde is gebleken. Diewerke Stikkelbroeck is naast rechercheofficier teamleider van Bureau Recherche. “Ik ben blij met de meerwaarde die wordt gezien. De vorming van een team heeft gebracht wat we er met elkaar van verwachtten, ook in de verbinding met de andere afdelingen en zeker ook met de politie. Er is meer onderlinge samenhang en eenheid in de uitvoering van het werk. We komen nu toe aan meer eenduidige visievorming. Verder is door onder andere de gebiedsofficieren ervaren dat er een steviger fundament ligt voor de onderlinge samenwerking.”

Dynamisch sturen

Bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit in Oost-Nederland houden de politie en het Openbaar Ministerie zich sinds enkele jaren bezig met ‘dynamisch sturen’. Liane Grooters is als informatieofficier hier nauw bij betrokken en vertelt wat het inhoudt.

Dynamisch sturen ontstond als pilot binnen de politie in Oost-Nederland, waarbij het OM is aangehaakt. Dynamisch sturen houdt in dat op basis van intelligence een criminaliteitsbeeld wordt opgesteld. Op basis van dit beeld worden vervolgens strategische keuzes gemaakt met betrekking tot de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Deze strategische keuzes worden vervolgens ‘vertaald’ naar een integrale aanpak waarin politie en OM samenwerken met diverse ketenpartners zoals gemeentes, de Belastingdienst en het RIEC. “Je kunt dus veel bewuster aan de voorkant kiezen: welke verdachten spelen een cruciale rol?”, legt Liane uit. “Je bent veel effectiever bezig omdat je op basis van een breder beeld kijkt in plaats van acteren op individuele signalen.”

“Wat we nu steeds meer doen, is voor de start van een opsporingsonderzoek of tijdens het opsporingsonderzoek meekijken en beoordelen of er informatie is die relevant is voor een burgemeester om een vergunning in te trekken. Of dat er informatie is die voor politie en justitie als basis kan dienen voor een nieuw op te starten opsporingsonderzoek.”

In het verleden werd na de afronding van een opsporingsonderzoek interessante restinformatie uit het onderzoek gedeeld met de informatieofficier. “Vaak kwam die informatie te laat en was het bijvoorbeeld voor een burgemeester, niet meer relevant om op te acteren”, licht Liane toe.

De nieuwe werkwijze heeft gevolgen voor officieren van justitie en politie. “In het verleden duurden ondermijningsonderzoeken vaak lang, terwijl je nu soms een aantal korter durende en kleinere onderzoeken hebt die naast elkaar gaan lopen. En dat betekent dat een officier ook maar met een veel kleiner deel naar zitting gaat, waardoor dat veel sneller gaat en je de politiecapaciteit ook veel efficiënter kunt inzetten.”

Landelijke doelstellingen

Eenmaal per vier jaar stelt de minister van Justitie en Veiligheid de landelijke beleidsdoelstellingen van de politie vast. De doelstellingen uit de Veiligheidsagenda 2023-2026 richten zich onder andere op de thema's ondermijning en georganiseerde criminaliteit, de aanpak van criminele geldstromen, mensenhandel, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, waaronder online seksueel kindermisbruik.

De landelijke beleidsdoelstellingen worden door het lokale gezag meegewogen bij de inzet van de politie. Ze zijn complementair aan de lokale veiligheidsagenda's en laten ruimte aan het lokale gezag om gefundeerd andere keuzes te maken. Het OM vervult de wettelijke gezagsrol over de opsporing, reden waarom de resultaten in dit jaarverslag zijn opgenomen.

Prestaties	2022	2023	2024	Afspraak 2024
Ondermijning aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden	125	147	174	141
Ondermijning - strafrechtelijk afpakken / beslag (x mln)	17.240	28.015	34.364	24.925
Mensenhandel - aantal OM-verdachten van mensenhandel	30	31	17	26
Cybercrime - aantal verdachten van cybercrime regulier	47	44	24	51
Cybercrime - aantal verdachten van gedigitaliseerde criminaliteit	356	498	1.398	361

| Ook dit is AP Oost-Nederland

De slachtoffercoördinatoren – het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers en nabestaanden

Meriam de Leeuwe is een van de tien slachtoffercoördinatoren bij het parket Oost-Nederland. Zij zijn namens het OM het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers en nabestaanden bij misdrijven met impact. De slachtoffercoördinatoren geven uitleg over het strafproces, houden slachtoffers en nabestaanden op de hoogte van de voortgang van strafzaken en ze beantwoorden vragen.

"Soms wil iemand gewoon zijn of haar verhaal kwijt, ook dat moet kunnen."

"Zodra ik een zaak krijg toegewezen, dan ga ik mijzelf inlezen. Wie is het slachtoffer? Ik registreer hem of haar in ons systeem. Als er nog geen slachtofferadvocaat is, dan neem ik contact op. Ik vertel waar ze recht op hebben in het strafproces. Ook geef ik aan dat ze mij altijd mogen bellen met vragen. We proberen als slachtoffercoördinatoren zo toegankelijk mogelijk te zijn. Ik vind het belangrijk dat een slachtoffer of nabestaande zich gehoord en gezien voelt. Soms wil iemand gewoon zijn of haar verhaal kwijt, ook dat moet kunnen."

De Leeuwe was afgelopen jaar samen met Tineke Zondervan als slachtoffercoördinator betrokken bij de zaak Condor over middel X. Deze strafzaak ging over het in georganiseerd verband verstrekken van middel X, waarmee mensen een einde aan hun leven kunnen maken. Hulp bij zelfdoding is strafbaar in Nederland.

"Voor ons als slachtoffercoördinatoren was het een atypische zaak. Er was een groot verschil tussen de nabestaanden. De een had veel emoties, waaronder boosheid en verdriet, de ander was tevreden met het besluit dat een geliefde middel X had genomen. Door deze grote verschillen was het voor ons als slachtoffercoördinatoren ook wel zoeken hoe we hier het beste op in konden gaan. Het was voor mij wel een hoogtepunt dat ik slachtoffercoördinator bij deze zaak mocht zijn."

"Ik ben inmiddels ruim twee jaar werkzaam als slachtoffercoördinator", gaat De Leeuwe verder. "Een arts of een verpleegkundige geeft vaak aan dat zijn of haar beroep een roeping is. Dat voelt voor mij ook zo. Ik wil mijn steentje bijdragen aan het strafproces en ik ben trots en dankbaar dat ik dat bij het OM in deze functie mag doen."

Boots on the ground: bezoek aan Irak

In het voorjaar van 2023 kloppen journalisten van NRC en Nieuwsuur aan bij het Ministerie van Defensie. De journalisten zijn terug uit Irak, waar ze met getuigen hebben gesproken over een bombardement op de universiteitscampus van Mosul op 22 maart 2016. Doelwit was een hoofdkwartier van IS op het universiteitsterrein. Maar volgens de journalisten zijn bij deze inzet, waarbij Nederland betrokken was, ook burgerslachtoffers gevallen. Defensie richt een Commissie van Onderzoek (CvO) op en ook het OM besluit tot een feitenonderzoek.

Het is niet het eerste feitenonderzoek naar mogelijke burgerslachtoffers als gevolg van de Nederlandse deelname aan Operation Inherent Resolve in Irak en Syrië. Maar het is wel het eerste onderzoek waarbij zowel de CvO van Defensie als het OM en Koninklijke Marechaussee (KMar) besluiten af te reizen naar Irak.

"In de bagage: een scherfwerend vest en een helm."

In juli 2024 stappen officier van justitie Niels Gerlsma en EMSOM-adviseur Don Ammeraal op het vliegtuig. In de bagage: een scherfwerend vest en een helm, tastbare onderdelen van de strenge veiligheidsmaatregelen waarmee de reis omgeven is. In Duitsland, in een trainingsdorp van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) ondergingen Gerlsma en Ammeraal hoe ze bij een aanslag geëvacueerd zouden worden.

De veiligheid speelt een belangrijke rol bij de beslissing om samen met de CvO af te reizen. Voor de samenwerking met de CvO is vooraf een protocol gemaakt: "Het OM wil natuurlijk onafhankelijk van Defensie onderzoek doen. Maar het zou voor de nabestaanden ook te belastend zijn als ze twee keer apart bezocht en bevraagd werden", legt Ammeraal uit. In een hotel in Erbil worden ooggetuigen en

nabestaanden van slachtoffers van het bombardement uitgenodigd. De onderzoeksvragen van OM en de CvO zijn daarbij samengevoegd. Tijdens de gesprekken kunnen Gerlsma en Ammeraal dankzij een simultaan vertaling live meelesen en bijsturen. Het levert honderden pagina's vaak schrijnende verhalen op.

Gerlsma bezoekt ook Mosul, waarvoor het reisadvies op dat moment 'donkerrood' is. Omdat het in die dagen precies tien jaar geleden is dat het kalifaat werd uitgeroepen, is de vrees voor een aanslag groot. De reis wordt afgelegd in een gepantserd konvooi. Het diplomatieke belang van het bezoek wordt onderstreept door een courtesy call met de burgemeester, de gouverneur, het universiteitsbestuur en diverse ambasademedewerkers.

Het bezichtigen van de plek van het bombardement heeft volgens Gerlsma toegevoegde waarde: "Uit het onderzoek was het beeld naar voren gekomen dat de gebouwen op de campus ten tijde van de bezetting door IS verschillende functies hadden. Van die situatie heb ik een betere indruk gekregen", zegt Gerlsma.

Met de reis zijn nabestaanden en ooggetuigen daadwerkelijk betrokken bij het feitenonderzoek naar de toedracht. Daarmee is invulling gegeven aan de opdracht van het Europees Hof, maar is vooral ook recht gedaan aan de grote gevolgen van het bombardement voor de mensen ter plaatse, benadrukken Gerlsma en Ammeraal.

Foto pagina 22: Bij de gesprekken met de getuigen in Erbil kon live meegekeken worden.

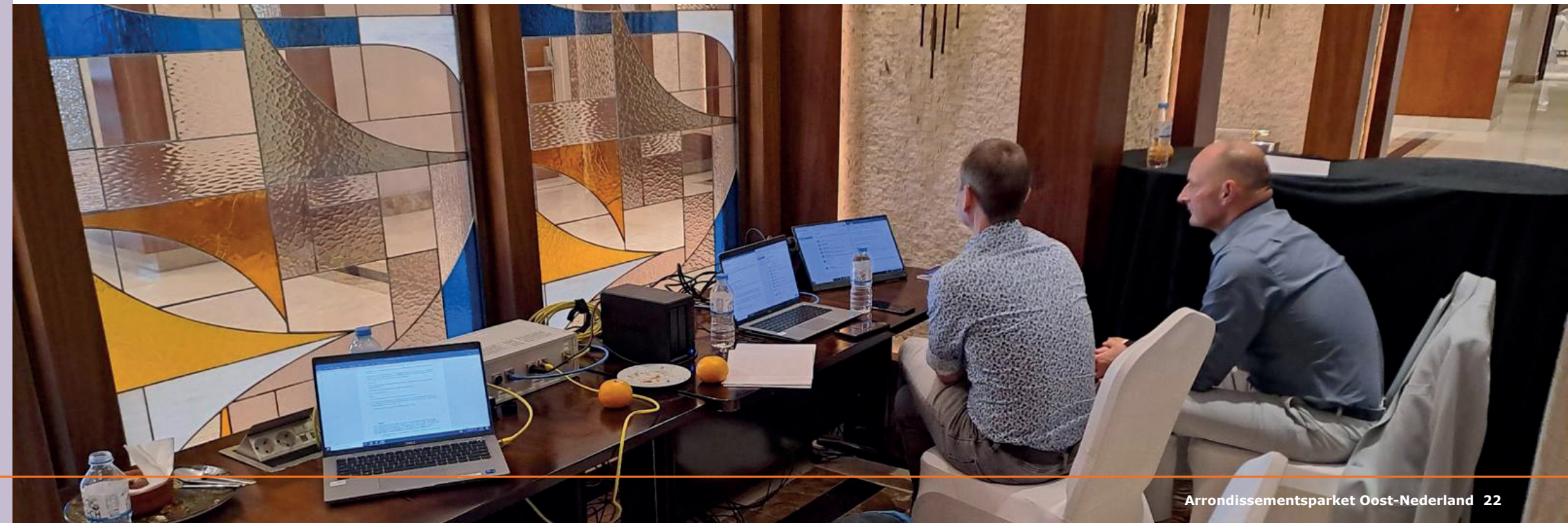
De afdeling Militaire Zaken en het Expertisecentrum Militair Strafrecht OM (EMSOM)

Bij de Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem is de militaire strafkamer ondergebracht, waar het OM alle strafzaken aanbrengt waarin militairen betrokken zijn. De afdeling Militaire Zaken bij het parket Oost-Nederland beoordeelt de dossiers die de Koninklijke Marechaussee (KMar) aanlevert en stuurt op de instroom van zaken.

Onderdeel van de afdeling Militaire Zaken is het Expertisecentrum Militair Strafrecht OM (EMSOM). De opdracht aan het EMSOM is het ontwikkelen en onderhouden van juridische expertise in militaire aangelegenheden ten behoeve van het OM.

Het EMSOM heeft ook een onderzoekstaak ten aanzien van geweldgebruik bij een inzet door Nederlandse militairen, zoals tijdens een internationale missie. Uit jurisprudentie van het Europees Hof van de Rechten van de Mens (EHRM) volgt dat als er door een Staat inbreuk wordt gemaakt op het recht op leven, er sprake kan zijn van een onderzoeksplicht. Het OM hanteert als uitgangspunt dat als er door een

geweldsaanwending nevenschade is ontstaan met ernstige gevolgen er altijd nader onderzoek wordt ingesteld. Hiervan is sprake als door de geweldsaanwending burgers zijn gedood of ernstig verwond. Het onderzoek naar de feiten is niet gericht op de beoordeling van de rechtmatigheid van de geweldsaanwending, maar dient ertoe om een zo volledig mogelijk zelfstandig beeld te kunnen vormen over het geweld dat is aangewend.

Algemeen Juridische Zaken

De afdeling Algemeen Juridische Zaken behandelt veelsoortige zaken, die deels direct verband houden met de strafzaken die door het OM worden afgedaan, zoals de behandeling van schadevergoedingen, maar ook deels geen relatie met strafrecht hebben. Dan gaat het over de taken van het OM binnen het Burgerlijk Wetboek of de Wet op de Lijkbezorging. Voorbeelden hiervan zijn verzoeken tot ontheffing van de huwelijk-wachttijd of tot vervroegde afgifte van de as van een overledene of verzoeken tot naamswijziging. Tot AJZ behoren ook alle taken in het kader van de privacywetgeving, het behandelen van klachten, het toezicht op BOA's en de behandeling van Tweede Kamervragen.

Zaaktype	Totaal
Aanwijzing tot hulpofficier van justitie	16
BOA aanvraag van bevoegdheden	185
Burgerbrieven	227
Burgerlijke stand	107
Convenanten	27
Exploten (registratie en archivering)	779
Intern verstrekingsadvies	46
Klacht over BOA	7
Klacht over Politie	34
Klacht van slachtoffer	23
Niet-natuurlijk overlijden	4.230
Ontheffing wachttijd huwelijk/partnerschap	47
Ontheffing wachttijd wet op lijkbezorging	149
Schadeverzoek	152
Tardieve aangifte van geboorte	105
Verbetering akte burgerlijke stand	70
Verstrekkingsverzoek	1.541
Verstrekkingsverzoek op grond van AVG	7
Verstrekkingsverzoek op grond van Wjsg	78
Verzoek aanwijzing wettelijke vereffenaar	8
Verzoek opnemen aangifte officier van justitie	98
Verzoek tot wijziging JustID	4
Verzoeken tot verstrekking processtukken/toevoegen raadsman	1262
Verzoekschrift schadevergoeding (529/530/533 Sv.)	1
Woo-verzoek	282
Eindtotaal	9485

Over het werk

Marleen Camstra en Ronny Kock werken bij het cluster Algemeen Juridische Zaken (AJZ) binnen de afdeling Beleid en Strategie. AJZ voert taken uit waarvan men soms niet verwacht dat het Openbaar Ministerie zich daar ook mee bezighoudt.

Camstra: “Wat ons werk bijzonder maakt is dat we niet bij primaire strafprocessen betrokken zijn. Het kan te maken hebben met het strafproces, maar dat hoeft niet. Een voorbeeld: een strafzaak is afgedaan, maar het slachtoffer is niet tevreden en heeft een klacht, omdat hij vindt dat hij niet goed over de zaak is geïnformeerd. Wij geven die persoon dan de mogelijkheid om gehoord te worden. Ik vraag bij de desbetreffende collega na hoe hij of zij naar de zaak kijkt. Je pleegt hoor en wederhoor. Afhankelijk van de informatie die ik krijg, kan ik er een oordeel over geven. Dat lukt niet altijd, want soms is er geen bewijs om het verhaal te onderschrijven.”

Kock: “Slachtoffers, nabestaanden en verdachten hebben recht op inzage in eigen stukken. Als medewerker sta ik direct in contact met deze personen. Denk bijvoorbeeld aan een zaak waarbij iemand door een verkeersongeluk om het leven is gekomen. De nabestaanden mogen bij ons de stukken inzien. Dit doe ik samen met mijn collega Maurice Remmen. Ik lees mijzelf vooraf in en bekijk dan ook de beelden die in een dossier zitten. Zo weet ik wat de nabestaanden te zien gaan krijgen en kan ik ze daarop voorbereiden. Die inzage kan best emotioneel zijn, maar draagt ook bij aan traumaverwerking.”

“Wat veel mensen niet weten is dat je rechtstreeks aangifte kunt doen bij het OM. Die aangiftes komen bij ons binnen. Wij kijken dan of we de politie opdracht moeten geven om onderzoek te doen. Het aantal aangiften direct bij het OM is het afgelopen jaar gestegen. Wat het afgelopen jaar ook is opgevallen, is dat we steeds meer verwarde mensen tegenkomen in ons werk, een ontwikkeling die ook in de veranderende maatschappij terug te zien is”, aldus Camstra.

Kock: “Wat mijn werk zo leuk maakt, is dat het interessant werk is. Je moet vaak diep in een zaak duiken om het op te lossen. Ik ben trots om bij het OM te werken en dat ik kan helpen met het oplossen van vragen die bij de burger spelen.”

Bewaken, Beveiligen en Crisisbeheersing

Binnen het parket Oost-Nederland voert hoofdofficier van justitie Marthyne Kunst het gezag over het Stelsel Bewaken en Beveiligen (SBB). In de uitvoering hiervan wordt zij ondersteund en geadviseerd door het cluster Bewaken, Beveiligen en Crisisbeheersing (BB&C) dat valt onder de afdeling Beleid en Strategie. Wie werken er binnen dit cluster en wat doen zij precies?

BB&C'ers Harmen en Annelyn adviseren de hoofdofficier van justitie over de te nemen maatregelen rondom het SBB, waarbij het OM nauw samenwerkt met inlichtingen- en veiligheidsdiensten, politie en bestuurlijke organisaties. Samen zorgen zij er voor dat personen, objecten en diensten, ondanks dreiging en risico, zo veilig en zo ongestoord mogelijk kunnen functioneren. Harmen en Annelyn hebben bijvoorbeeld contact met zaaksofficieren over concrete strafzaken, maar voeren ook regelmatig overleg met de gebiedsofficieren als het gaat om crises, incidenten en evenementen in Oost-Nederland. Daarnaast komen er zaken binnen via het piket, dat 24/7 bereikbaar is. De politie is de belangrijkste operationele partner in dit geheel.

“Je levert je agenda in en wij gaan jouw leven bepalen. Puur voor jouw veiligheid.”

De meest ingrijpende maatregel is opname binnen het stelsel. Wanneer dit gebeurt, is ook de afdeling Conflict- en Crisisbeheersing (CCB) van de politie in Oost-Nederland aan zet als uitvoerende partij. Harmen legt uit dat opname in dit stelsel veel impact heeft: “Je bent gewoon je vrijheid kwijt. Je levert je agenda in en wij gaan jouw leven bepalen. Puur voor jouw veiligheid.”

Binnen CCB werken speciaal opgeleide maatregelenadviseurs op het gebied van bewaken en beveiligen. Zij schatten de situatie in en

verwijzen terug met advies aan bijvoorbeeld een basisteam. In andere gevallen dienen zij de casus in bij de BB&C'ers. Die beoordelen vervolgens of de casus in aanmerking komt voor opname in het stelsel. Hierbij wordt altijd een dreigingsinschatting gemaakt, een product dat eigendom is van de hoofdofficier. De BB&C'er brengt uiteindelijk advies uit aan de HOvJ. Deze kan besluiten dat een persoon komt te vallen onder het SBB. Bij opname in het SBB conformeren beide partijen (bedreigde én OM) zich aan een aantal strenge afspraken, dit om de veiligheid van alle betrokkenen zo goed mogelijk te garanderen.

In alles wat ze doen, werken Annelyn en Harmen zoals gezegd nauw samen met verschillende ketenpartners. Beiden geven aan erg tevreden te zijn over deze samenwerking. Annelyn: “We hebben het in Oost-Nederland heel goed voor elkaar. Onze contacten zijn goed, we schakelen snel. In Oost-Nederland hebben we ook een groot zorgnetwerk dat goed loopt. Daar waar andere regio's eerder moeten kiezen voor het stelsel, kunnen wij makkelijk schakelen met de zorg die heel veel faciliteert en overneemt.” Harmen vult aan: “Er is onderling vertrouwen over hoe we dingen aanpakken. En ja, soms verschillen we in standpunt met de politie. Maar dat is altijd op basis van inhoud en houdt ons allemaal scherp.” Het uiteindelijke, gezamenlijke doel is de dreiging zo spoedig mogelijk weg te nemen en de bedreigde persoon weer zijn normale manier van leven terug te geven.

| 2024 in cijfers

Instroom	2022	2023	2024
Geregistreerde criminaliteit eenheid Oost-Nederland	127.427	121.829	122.337
Instroom* totaal <i>nieuw</i> en <i>herinstroom</i>	23.142	19.636	20.661
Waarvan herinstroom opnieuw te beoordelen	1.237	1.229	1.245
Waarvan instroom in eerste aanleg	21.905	18.407	19.416
Waarvan door			
Politie	20.938	17.491	19.597
KMAR	608	556	628
BOD/Overig	117	135	130
KLPD	240	225	302
CJIB	2		4
Waarvan			
Meerderjarig	19.997	16.612	18.653
Minderjarig	1.832	1.692	1.859
Rechtspersonen	76	103	149
Waarvan			
Interventiezaken	18.559	15.401	17.368
Onderzoekszaken	3.195	2.854	3.169
Ondermijningszaken	151	152	124

Uitstroom	2022	2023	2024
Totaal aantal uitgestroomde misdrijfzaken	24.639	22.738	21.401
Waarvan			
Interventiezaken	21.140	19.332	17.766
Onderzoekszaken	3.298	3.225	3.437
Ondermijningszaken	201	181	198
Zelfstandig afgedaan door het OM	13.489	11.442	10.891
Waarvan			
Onvoorwaardelijk sepot	7.310	5.417	4.675
Waarvan			
Administratief	28	3	11
Beleid	2.907	1.762	1.291
Technisch	4.186	3.476	3.179
Overig	189	176	194
Strafbeschikking	3.439	3.446	3.982
Transactie	172	70	22
Voorwaardelijk sepot	2.514	2.473	2.167
Overig	54	36	45
Afgedaan door de rechter met eindvonnis na dagvaarding of oproeping	11.150	11.296	10.510
Waarvan			
Politierechter	8.804	8.792	7.865
Meervoudige kamer	1.718	1.884	1.971
Kinderrechter	570	575	606
Overig	58	45	68
Buiten strafrecht afgedaan (andere interventie effectiever)	2.092	3.444	6.034

Voorraden	Eind 2022	Eind 2023	Eind 2024
Voorraad intake politie	2.431	1.795	1.202
Voorraad te beoordelen misdrijfzaken	1.835	1.539	862
Voorraad te plannen misdrijfzaken	2.958	2.054	2.000
Voorraad geplande misdrijfzaken	4.616	3.863	3.797

OPENBAAR MINISTERIE

Arrondissementsparket Oost-Nederland
Eusebiusbinnensingel 28
6811 BX Arnhem

Postbus 9032
6800 EP Arnhem

(088) 699 19 00
Oost-Nederland@om.nl